

УДК 747.012

ПРОБЛЕМАТИКА КОМПОЗИЦІЙНОГО ТА СТИЛЬОВОГО РІШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СТЕНДІВ ДЛЯ КОМУНІКАЦІЇ У ШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

ОВЧАРЕК Володимир, БАТРАК Вадим,
ДОВЖЕНКО Ірина, ПРИХОДЬКО Ольга
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
kolishaka@gmail.com

Проаналізовано низку інформаційних джерел про композицію та дизайн, а також тенденції розвитку інформаційних стендів та інфографіки. Досліджувались існуючі моделі стендів, зокрема стендів з біології. Мета дослідження – розробка дизайну інформаційних стендів з біології для школи на основі аналізу існуючих композиційних та стильових рішень стендів-аналогів.

Ключові слова: *дизайн стендів, інформаційний стенд, композиційне рішення, стильове рішення, принцип наочності, кабінет біології*

ВСТУП

Принцип наочності - це найбільш відомий і зрозумілий принцип навчання, який використовується з найдавніших часів. Відомо, що органи зору «пропускають» у мозок майже в 5 разів більше інформації, ніж органи слуху, і майже в 13 разів більше порівняно з органами дотику. Усім добре відома приказка «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Сутність принципу наочності полягає в необхідності залучати органи зору до процесу сприймання та аналізу навчальної інформації. Уперше теоретичне обґрунтування принципу наочності навчання дав Я. А. Коменський у XVII ст. «Світ чуттєвих речей у картинках» - сама назва однієї з його навчальних книг вказує шлях, яким має йти пізнання учнів. Поняттєве мислення неможливе без наочного. Але наочні засоби можуть як сприяти кращому засвоєнню знань, так і бути нейтральними до процесу засвоєння або взагалі гальмувати розуміння теоретичного матеріалу. Все залежить від якості виконання наочності, оскільки засвоєння навчальної інформації починається з її сприйняття. Саме в цьому важливу роль відіграють якісні засоби наочності одними з яких є інформаційні стенди.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Однією з поширених проблем, з якою сьогодні стикаються педагоги під час освітніх занять, це нестійка увага дітей, відсутність тривалої концентрації на чомусь конкретному. Цікаві стенди важливий допоміжний компонент у вивченні та засвоєнні потрібної інформації школярами. Отже, саме дизайнер має вирішити цю проблему, створивши цікаві, привабливі, такі, що відповідають законам композиції, інформативні стенди. Виникає необхідність

окреслити основні методи композиційного та стильового рішення інформаційних стендів у шкільних закладах.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Шкільні стенди відносяться до ефективних засобів, які використовуються для залучення уваги школярів з метою вивчення потрібної інформації. Шкільний стенд класу буде ідеально поєднуватися з навколишнім інтер'єром [1].

При оформленні шкільного закладу можна надати творчості свободу. Стенди можуть здійснювати кілька функцій, сповіщати відвідувачів або бути красивим елементом декору класу. Навчальний кабінет не можливо оформити без тематичних стендів, наприклад для літературного класу можна виготовити портрети письменників, в математичному або фізичному кабінеті можна повісити плакати з формулами, а в кабінеті біології з видами плодів та суцвіть. Інформацію, представлену на стендах, учні будуть швидше засвоювати і сприймати. Тому правильно вибрані стенди підвищують ефективність навчання.

Сьогодні стенди для школи відіграють особливу роль у створенні особливої – академічної та дружньої для всіх учасників навчального процесу – атмосфери у класах.

Кабінет біології – важливий об'єкт шкільного життя. У стінах кабінету йде навчання не лише основ біології, тут йде розвиток та виховання учнів. В умовах переходу людства до сталого розвитку особливу увагу необхідно приділяти екологічній освіті та вихованню.

З кожним роком навчальне навантаження на дітей зростає, і педагоги шукають нові підходи до подачі навчальних матеріалів. За прикладом європейських колег українські викладачі намагаються зробити навчальний процес в першу чергу цікавим. Для досягнення цієї мети використовується безліч інструментів, в тому числі і барвисте оформлення [2].

Сучасні стенди для школи різюче відрізняються від аналогів минулого століття. Вони виготовляються з міцних і легких матеріалів з барвистим дизайном, який привертає увагу школярів. У виготовленні все частіше відходять від стандартних прямокутних форм, і перевага надається фігурним стендам.

У цього рішення є кілька ключових переваг:

- Яскравість оформлення. Застосовувані матеріали і використання комп'ютерної графіки дозволяє створювати соковиті і насичені кольори, точно розміщувати потрібний обсяг інформації, роблячи таким чином стенди для школи справжніми витворами мистецтва.

- Можливість виготовлення індивідуальних проєктів. Минули ті часи, коли держава масово поставляла в школи друковані таблиці, плакати. У цьому є і перевага: кожен викладач має можливість замовити індивідуальні стенди та оформити свій кабінет по-особливому, стимулюючи інтерес дітей до свого предмету.

- Практичність. Стенд прослужить довгі роки, не втрачаючи своєї привабливості [3].

Для розробки серії інформаційних стендів з біології для школи було досліджено багато джерел про психологію школярів, методи залучення їх уваги, вимоги шкільного оформлення приміщення, а також про композицію стендів. Це набагато полегшило виконання цієї роботи.

На початку дизайнеру необхідно ознайомитись з об'єктом. Також необхідно дослідити концепцію школи, інтер'єр кабінету біології, цільову аудиторію та інше. Бажано відвідати сам кабінет біології, оцінити обстановку, щоб краще уявити концепцію інформаційних стендів. Тут же можна зробити деякі помітки з приводу графічного рішення, колірної гами.[4]

Було вирішено, що для колірної гамми серії стендів з біології найкраще підійдуть природні відтінки такі, як відтінки зеленого, коричневого, охра.

Не менш важливим етапом в розробці цікавих стендів є концепт і пошук зображень. Потрібно розробити ідею, що пов'язуватиме стенди між собою та темою предмету взагалі.

На стадії розробки концепту необхідно керуватись законами композиції, тобто таким чином розподіляти експонати та інформацію, щоб стенд сприймався, по-перше, цілісно, як єдине ціле, по-друге, збалансовано і виразно, по-третє, мав доміную, яка б переконливо передавала основну ідею стенду.

При розробці конкретного дизайн-рішення стенду необхідно визначити фокальну точку всього стенду, напрямок і всю траєкторію погляду глядача, узгодити ці параметри з ієрархію наочних та інформаційних елементів стенду.

На основі викладеного підходу був створений стенд на тему «Плоди» (Рис. 1).

Рис. 1. Стенд «Плоди»

ВИСНОВКИ

Інформаційний стенд є обов'язковою складовою навчального закладу, тому що несе в собі демонстраційний, наочний та інформаційний характер. Композиційне та стильове рішення є важливим етапом в проектуванні інформаційних стендів комунікації у шкільних закладах. На прикладі інформаційного стенду з біології продемонстровано важливість та ефективність використання законів дизайну при створенні шкільних стендів. Доводиться доцільність залучення дизайнерів до проведення освітньої діяльності у школах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Для чого потрібні шкільні стенди? URL: <https://lisichansk.com.ua/2017/01/50335>
2. Тенденції в оформленні навчальних закладів. URL: <https://osvita.ua/school/65599/>
3. Джей Энтони. Эффективная презентация: монография. Минск : Амалфея, 1997.- 207 с.
4. Михайленко В. Є. Інженерна графіка: Підручник для студентів вищих закладів освіти. Друге видання, виправлене. К., Львів: Каравела, Новий Світ-2000, 2002. 337 с.

OVCHAREK V., BATRAK V., DOVZHENKO I., PRYKHODKO O. PROBLEMS OF COMPOSITIONAL AND STYLE SOLUTION OF INFORMATION STANDS FOR COMMUNICATION IN SCHOOL INSTITUTIONS

A number of information sources about composition and design, as well as trends in the development of information stands and infography are analyzed. Existing models of stands, in particular biology stands, were studied. The aim of the research is to develop the design of information stands in biology for schools based on the analysis of existing compositional and stylistic solutions of analog stands.

Key words: *stand design, information stand, compositional solution, style solution, visibility principle, biology room.*